

ประกาศเทศบาลเมืองลำพูน

เรื่อง แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนกรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และแนวทางการตรวจสอบบุคลากรถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

เทศบาลเมืองลำพูน ได้ดำเนินการกำหนดแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน กรณีการจัดซื้อจัดจ้างและแนวทางการตรวจสอบบุคลากรถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงานเป็นไปอย่างโปร่งใส อีกทั้งเป็นการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมและป้องกันการทุจริตในองค์กร เทศบาลเมืองลำพูน จึงได้จัดทำคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ พึงระวัง และเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ให้มีความคุ้มค่าและสามารถตรวจสอบได้

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายประภัสร์ ภูเจริญ)
นายกเทศมนตรีเมืองลำพูน

แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนกรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และ
แนวทางการตรวจสอบบุคลากรถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองาน
ในการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

กองคลัง งานพัสดุและทรัพย์สิน
สำนักงานเทศบาลเมืองลำพูน
อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

โทรศัพท์ ๐๕๓-๕๖๒๓๑๒

www.lamphun.go.th

คำนำ

เทศบาลเมืองลำพูน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ๖ ตารางกิโลเมตร เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะด้านต่างๆ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามภารกิจหลัก ในการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นให้แก่คนในท้องถิ่น เทศบาลเมืองลำพูน เป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน และมีความเข้าใจในสภาพและสามารถรับรู้ถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่นเป็นอย่างดี ในการปฏิบัติงานและดำเนินการของเทศบาลเมืองลำพูน ย่อมอาจส่งผลกระทบต่อชุมชนและประเทศชาติโดยรวม ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งปัญหาการทุจริตคอร์ปชั่น ซึ่งทางคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. ได้มีคำสั่งที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยทุกส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อมิให้เกิดการทุจริตได้

เทศบาลเมืองลำพูน จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติงานและการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน – กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

งานพัสดุและทรัพย์สิน กองคลัง

เทศบาลเมืองลำพูน

สารบัญ

	หน้า
๑. คำนำ	๑
๒. คำนิยมหลัก ๑๒ ประการ	๒
๓. หลักธรรมาภิบาล	๓
๔. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๔
๕. การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน	๕
๖. หลักการ ๔ ประการสำหรับการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน	๖-๗
๗. แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนนำไปสู่การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน กรณีการจัดซื้อ จัดจ้าง	๗-๙
๘. บทสรุป	๙
๙. แบบฟอร์มการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างทั่วไป	๑๐
๑๐.แบบฟอร์มการตรวจสอบเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง	๑๑

ผลประโยชน์ทับซ้อน – กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflic of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชัน แสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในกระบวนการตัดสินใจ ทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะโดยรวม

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางผู้จ้องใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนา หรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องการทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา

เทศบาลเมืองลำพูน ได้ตระหนักถึงความสำคัญการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการ – กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง จึงได้นำนโยบายของรัฐบาลมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

การสร้างค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
๕. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์
๗. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
๘. มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ
๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตน

หลักธรรมาภิบาล

“หลักธรรมาภิบาล” หรืออาจเรียกได้ว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักธรรมรัฐ และบรรษัทภิบาล ฯลฯ” ซึ่งเรารู้จักกันในนาม “Good Governance” ที่หมายถึง *การปกครองที่เป็นธรรม* นั้นไม่ใช่แนวความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคม แต่เป็นการสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมวลมนุษย์เป็นพันๆปี ซึ่งเป็นหลักการเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสงบสุขสามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืน

องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาลเมืองคํประกอบที่สำคัญ ๖ ประการดังนี้

๑. หลักนิติธรรม คือ การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับและกติกาด่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิก โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

๒. หลักคุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

๓. หลักความโปร่งใส คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาและสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกัน และช่วยให้การทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

๔. หลักความมีส่วนร่วม คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญของสังคม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่นๆ และขจัดการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐหรือโดยภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

๕. หลักความรับผิดชอบ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างต้องตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่อย่างดียิ่ง โดยมุ่งให้บริการแก่ผู้มารับบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่างๆ มีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันท่วงที

๖. หลักความคุ้มค่า ผู้บริหารต้องตระหนักว่ามีทรัพยากรค่อนข้างจำกัด ดังนั้นในการบริหารจัดการจำเป็นจะต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่า ซึ่งจำเป็นจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายไปที่ผู้รับบริการหรือประชาชนด้วย

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามห่วง สองเงื่อนไข

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ต้องอาศัย ทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณา ให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วยมีความตระหนัก ในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติ ปัญญาในการ ดำเนินชีวิต

เทศบาลเมืองลำพูน กองคลัง งานพัสดุและทรัพย์สิน ได้จัดทำคู่มือเป็นแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อสะท้อนหลักการและแนวคิด ข้อเสนอแนะ ดังนี้

การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

หลักสำคัญของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนมีดังนี้

- ชุมชนคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมโดยให้ผลประโยชน์สาธารณะมีความสำคัญอันดับต้น
 - ความเชื่อตรงต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ยังเป็นรากฐานของหลักนิติธรรม (ประชาชนทุกคนเสมอภาคภายใต้กฎหมายและต้องได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม)
 - ถ้าไม่จัดการผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ก็จะละเลยประโยชน์สาธารณะและให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนตนหรือของคนบางกลุ่มแทนซึ่งจะมีผลต่อการปฏิบัติงานและอาจนำไปสู่การประพฤติมิชอบในที่สุด
 - ผลประโยชน์ทับซ้อนไม่ได้ผิดในตัวมันเองเนื่องจากเจ้าหน้าที่ก็มีชีวิตส่วนตนมีบางครั้งที่ผลประโยชน์ส่วนตนจะมาขัดแย้งกับการทำหน้าที่แต่ประเด็นคือต้องเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนที่มี
 - หน่วยงานภาครัฐต้องจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างโปร่งใสและพร้อมรับผิดชอบ มิฉะนั้นจะบั่นทอนความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน
 - ปัจจุบันขอบเขตของผลประโยชน์ทับซ้อนขยายมากกว่าเดิม เนื่องจากมีการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมถึงระหว่างหน่วยงานภาครัฐทำให้มีความสัมพันธ์ซับซ้อน/ซ้อนทับมากขึ้น
 - หน่วยงานควรตระหนักว่าผลประโยชน์ทับซ้อนจะเกิดขึ้นในการทำงานและต้องพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการระบุและเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อน
 - หน่วยงานต้องขจัดความเข้าใจผิดที่ว่าผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นเรื่องผิดในตัวมันเอง มิฉะนั้นคนก็จะพยายามปกปิด
 - ผลประโยชน์ทับซ้อนจะเป็นสิ่งผิดก็ต่อเมื่อมีอิทธิพลต่อการทำงานหรือการตัดสินใจกรณีนี้เรียกว่ามีการใช้หน้าที่ในทางมิชอบหรือแม้แต่การฉ้อราษฎร์บังหลวง
 - การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนสร้างประโยชน์มากมายแก่หน่วยงานเนื่องจาก
 - ลดการทุจริตประพฤติมิชอบ
 - สามารถแก้ข้อกล่าวหาเรื่องความลำเอียงได้ง่าย
 - แสดงความยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล
 - ประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง

▶ **หลักการ ๔ ประการสำหรับการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน**

• **ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ** : การทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหน้าที่หลักเจ้าหน้าที่ต้องตัดสินใจและให้คำแนะนำภายในกรอบกฎหมาย และนโยบายจะต้องทำงานในขอบเขตหน้าที่พิจารณาความถูกต้องไปตามเนื้อหา ไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซงรวมถึงความเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคลปฏิบัติต่อแต่ละบุคคลอย่างเป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียงด้วยเรื่องศาสนาอาชีพจุดยืนทางการเมืองเผ่าพันธุ์วงศ์ตระกูล ฯลฯ ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ไม่เพียงปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้นแต่ต้องมีจริยธรรมด้วย

• **สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิด** : การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนต้องอาศัยกระบวนการแสวงหาเปิดเผยและจัดการที่โปร่งใส นั่นคือเปิดโอกาสให้ตรวจสอบและมีความพร้อมรับผิดมีวิธีการต่างๆเช่นจดทะเบียนผลประโยชน์โยกย้ายเจ้าหน้าที่จากตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนการเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนการใช้กระบวนการอย่างเปิดเผยทั่วหน้าจะทำให้เจ้าหน้าที่ร่วมมือและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

• **ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง** : การแก้ปัญหาหรือจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน จะสะท้อนถึงความยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่และองค์กรการจัดการต้องอาศัยข้อมูลนำเข้าจากทุกระดับในองค์กรฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบเรื่องการสร้างระบบและนโยบายและเจ้าหน้าที่ก็มีความรับผิดชอบ ต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนมีเจ้าหน้าที่ต้องจัดการกับเรื่องส่วนตนเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนมากที่สุดเท่าที่ทำได้ และผู้บริหารก็ต้องเป็นแบบอย่างด้วย

• **สร้างวัฒนธรรมองค์กร** : ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น และการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรงต่อหน้าที่ซึ่งต้องอาศัยวิธีการดังนี้

- ให้ข้อแนะนำและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และการปฏิบัติรวมถึงการใช้กฎเกณฑ์ที่มีในสภาพแวดล้อมการทำงาน

- ส่งเสริมให้มีการสื่อสารอย่างเปิดเผยและมีการเสวนาแลกเปลี่ยน เพื่อให้เจ้าหน้าที่สบายใจในการเปิดเผยและหารือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในที่ทำงาน

- ป้องกันไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนที่เจ้าหน้าที่เปิดเผย เพื่อมิให้มีผู้นำไปใช้ในทางที่ผิด

- ให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและกระบวนการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้รู้สึกเป็นเจ้าของและปฏิบัติตามในเวลาเดียวกันก็ต้องสร้างระบบโดยการพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

- มาตรฐานในการส่งเสริมความซื่อตรงต่อหน้าที่โดยรวมไว้ในข้อกำหนดทางจริยธรรม

- กระบวนการระบุความเสี่ยงและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

- กลไกความพร้อมรับผิดทั้งภายในและภายนอก

- วิธีการจัดการ (รวมถึงการลงโทษ) ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของตนเองที่จะต้องทำตามกฎระเบียบและมาตรฐาน

▶ **แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนนำไปสู่การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน กรณีการจัดซื้อ จัดจ้าง**

• **กรอบการทำงาน** เป็นวิธีการกว้างๆไม่จำกัดอยู่กับรายละเอียดข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการตามบริบทขององค์กรและกฎหมายได้มี ๖ ขั้นตอนสำหรับการพัฒนาและการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๑) ระบุว่าผลประโยชน์ทับซ้อนแบบใดบ้างที่มักเกิดขึ้นในองค์กร

๒) พัฒนานโยบายที่เหมาะสมรวมถึงกลยุทธ์การจัดการและแก้ไขปัญหา

๓) ให้การศึกษาแก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารระดับต่างๆรวมถึงเผยแพร่นโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนให้ทั่วถึงในองค์กร

๔) ดำเนินการเป็นแบบอย่าง

๕) สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้รับบริการ ผู้สนับสนุนองค์กร และชุมชนทราบถึงความมุ่งมั่นในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๖) บังคับใช้นโยบายและทบทวนนโยบายสม่ำเสมอ

เทศบาลเมืองลำพูน ได้ตระหนักถึงการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าบริการและสิ่งก่อสร้าง เป็นช่องทางของการทุจริตคอร์รัปชันและเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่สำคัญ เทศบาลเมืองลำพูน จึงได้ให้ความสำคัญในทุกขั้นตอนของการจัดซื้อจัดจ้าง นับตั้งแต่การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ การคำนวณราคากลาง การจัดหาพัสดุทุกวิธีตามระเบียบฯ และหนังสือสั่งการ การบริหารสัญญา การตรวจรับงาน และการเบิกจ่ายเงิน ดังนี้

๑) **ขั้นตอนการประเมินความต้องการ**

- การกำหนดขอบเขต ความเป็นไปได้ของโครงการ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

- ความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้คือ การประเมินมูลค่าเกินความจำเป็น กำหนดขอบเขตและการออกแบบโครงการที่เอื้อประโยชน์

๒) **ขั้นตอนการเตรียมการ**

- เป็นขั้นตอนพื้นฐานในการพิจารณาและอนุมัติโครงการ การเตรียมแผนการจัดการ

- จัดทำประกาศและเอกสาร เป็นไปตามระเบียบฯ จัดซื้อ จัดจ้างถูกต้องตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องทุกประการ

- ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในขั้นตอนนี้ คือจัดทำแบบโครงการเอื้อประโยชน์ต่อข้าราชการ หรือ ผู้มาประมูลงานรายหนึ่งรายใด ทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมได้

๓.) ขั้นตอนการคัดเลือก ผู้เข้าร่วมเสนอราคาหรือประมูล

- ขั้นตอนการการเปิดเผยรายละเอียดของโครงการ

- ความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้คือ การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ ข้อมูลที่
 ละเอียดประโยชน์ การเปิดเผยข้อมูลล่าช้าทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ

๔.) ขั้นตอนการดำเนินการตามสัญญา

- ขั้นตอนการดำเนินการและการส่งมอบเมื่อคู่สัญญาดำเนินการแล้วเสร็จ

- ความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้นได้คือ การส่งมอบสินค้าหรือบริการไม่เป็นไปตาม
 คุณลักษณะและแบบรูปรายการ ที่กำหนดไว้ในสัญญา

การจัดซื้อ จัดจ้าง ที่ไม่โปร่งใสจะนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันต่าง ๆ มากมาย เช่น การติด
 สีนบน การสมรู้ร่วมคิด การฮั้วประมูล การเอื้อประโยชน์ให้แก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ดังนั้น การจัดซื้อจัดจ้างที่ดีควรคำนึงถึงประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า ความโปร่งใส การแข่งขัน
 อย่างเป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

๑. กฎ ระเบียบ และวิธีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ที่ดีความครอบคลุมและ
 เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีการกำหนดกฎระเบียบและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง มาบังคับใช้เพื่อ
 ป้องกันการทุจริต ประกาศหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนและครอบคลุมทุกระบบการจัดหา เป็นที่รับรู้โดยทั่วกัน
 เผยแพร่ทุกช่องทางตามข้อกำหนด

๒. ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง พัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมไปพร้อมกับการ
 บริหารจัดการโครงสร้างของภาครัฐ เพื่อก่อให้เกิดความโปร่งใส

๓. การเข้าถึงข้อมูล ควรถูกเก็บรวบรวมไว้ด้วยกัน ข้อมูลการดำเนินการ ข้อมูลการตัดสินใจ
 ข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์หรือการเผยแพร่ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้าง มีการนำเทคโนโลยีเพื่อ
 เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม

๔. มีระบบการควบคุมและตรวจสอบ ทั้งภายในและภายนอก

๕. กลไกการอุทธรณ์ จะต้อง มีหน่วยงานที่สามารถรับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง
 และสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

๖. การพัฒนาขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง จะต้องมีความเป็นมืออาชีพที่เกิดจากการฝึกฝนการชี้แนะและการส่งเสริมให้มีการพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ในองค์กร เพื่อให้ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบระบบจัดซื้อจัดจ้าง ได้อย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

๗. มาตรการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง ภาครัฐ โดยต้องนำ บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการทุจริต การปลอมแปลง การฉ้อโกง การมีผลประโยชน์ทับซ้อน และการคว่ำบาตรเป็น หนึ่งในมาตรการที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้กระบวนการทางกฎหมายมีประสิทธิภาพ

โดยสรุปการจัดซื้อ จัดจ้าง ที่ไม่ซื่อสัตย์ ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ จะนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบต่าง ๆ และในทุกระดับชั้น ซึ่งจะส่งผลการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ จำนวนมากและไม่เพียงแต่ความเสียหายเป็นตัวเงินเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือของ องค์กร ดังนั้น สิ่งสำคัญที่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน ในการจัดซื้อจัดจ้างคือความโปร่งใส โดยการเปิดโอกาส ให้ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ แก้ไขปัญหาและ รายงานความผิดที่เกิดขึ้นด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การร้องเรียน มาตรการในการคุ้มครองพยาน การเข้าร่วม กระบวนการตรวจสอบ เป็นต้น เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และปราศจากการทุจริต คอร์รัปชันและผลประโยชน์ ทับซ้อน

หากทุกส่วนราชการภาครัฐให้ความสำคัญกับการทุจริตคอร์รัปชันและผลประโยชน์ทับซ้อน อย่างจริงจัง ก็จะทำให้เกิดผลดีกับประเทศโดยรวมในที่สุด

แบบฟอร์มการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างทั่วไป

การจัดซื้อ/จัดจ้าง โครงการ.....

วงเงิน.....

ปีงบประมาณ.....

วัตถุประสงค์ของคำถาม

เพื่อให้หน่วยงานมีระบบป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ กองคลัง งานพัสดุ และทรัพย์สิน จึงขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถาม ดังนี้

การจัดซื้อจัดจ้างครั้งนี้ ท่านเป็นผู้มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เสนอราคา/ผู้ชนะการเสนอราคา ต่อหน่วยงานที่จัดหาพัสดุไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เช่น การมีผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร เครือญาติ ดำรงตำแหน่งผู้จัดการบริษัท หรือเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดที่มีอำนาจในการบริหารจัดการใน บริษัท ห้างหุ้นส่วน นั้นหรือไม่

มี โปรตระบุการมีผลประโยชน์ทับซ้อน.....

ไม่มี

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

หมายเหตุ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และไม่ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อประโยชน์ส่วนรวม มีหลากหลายรูปแบบไม่จำกัด อยู่ในรูปของตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้

สำหรับเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง

แบบฟอร์มการตรวจสอบเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง

การจัดซื้อ/จัดจ้าง โครงการ.....

วงเงิน.....

ปีงบประมาณ.....

วัตถุประสงค์ของคำถาม

เพื่อให้หน่วยงานมีระบบป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ กองคลัง งานพัสดุ และทรัพย์สิน จึงขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถาม ดังนี้

การจัดซื้อจัดจ้างครั้งนี้ ท่านในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง มีความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองาน /ผู้ชนะการเสนอราคา หรือไม่

มี โปรดระบุ.....

ไม่มี

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

หมายเหตุ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และไม่ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อประโยชน์ส่วนรวม มีหลากหลายรูปแบบไม่จำกัด อยู่ในรูปของตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้

